

CHIMPANSEE

NEDERLANDSE NAAM
Chimpansee

FRANSE NAAM
Chimpanzé

ENGELSE NAAM
Chimpanzee

**WETENSCHAPPELIJKE
NAAM**
Pan troglodytes

CHIMPANSEES ...

- bouwen elke nacht een nieuw **slaapnest** in een boom. Er wordt zelden opnieuw gebruik gemaakt van een oud nest. Door takken naar elkaar toe te buigen en in elkaar te vlechten construeren ze een stevig, bebladerd platform meestal 3 tot 10 meter boven de grond en dus buiten bereik van niet-klimmende roofdieren. De jongen slapen bij de moeder in het nest tot ze 5 of 6 jaar oud zijn.
- kennen ruim **30 verschillende roepgeluiden**. Ze maken ook gebruik van een mengsel van gekrijs en gebrul dat wel 2 km ver te horen is en in allerlei situaties door volwassen dieren worden voortgebracht. Dat gebruiken ze mogelijk om de eigen aanwezigheid kenbaar te maken en soortgelijke informatie te vragen van andere groepsleden.
- hanteren **gereedschap**. Ze kunnen termieten vangen door stokjes in de openingen van hun nesten te steken. Ze kunnen ook water uit holtes van bomen opvangen door het gebruik van een 'sponsje' voor dit doel vervaardigd door een blad sterk te verfrommelen. Noten die ze verzameld hebben, brengen ze naar speciale plaatsen in het bos waar geschikte stenen liggen om ze te kranken. Ze leggen de noten in de ideale positie op zo'n aambeeld en kloppen ze handig open met een stuk hout of een kleinere steen.

KENMERKEN

• Klasse:	zoogdieren
• Orde:	primaten
• Familie:	mensapen
• Kop-romplengte:	63,5 - 92,5 cm
• Totale lengte:	100 - 170 cm
rechtopstaand, uitgestrekt
• Gewicht:	♂ 34 - 70 kg
♀ 26 - 50 kg
• Staartlengte:	mensapen hebben
geen staart
• Max. leeftijd:	tot 51 jaar in het wild
tot 59 jaar in dierentuinen

VERSPREIDINGSGEBIED

West- en Midden-Afrika

BIOTOOP

Chimpansees leven in verschillende biotopen, van regenwoud tot gemengde savanne. Hun aanwezigheid in open gebieden hangt af van de toegang tot groenblijvend en vruchtdragend bos.

VOEDING

Een chimpansee eet in zijn leven wel 300 verschillende planten. Op één enkele dag neemt hij meestal al wel 20 soorten bladen en vruchten tot zich.

Chimpansees hebben ook insecten, vooral mieren en termieten, op hun menu staan. Verder vangen ze kleine hagedissen en roven ze eieren en jongen uit vogelnesten. Nu en dan eten ze vlees. Ze werken zelfs in groepen samen bij de jacht op apen, vogels en kleine antilopen.

VOORTPLANTING

Chimpansees leven in **grote groepen**. De grote groepen verdelen zich in kleine groepjes, waarvan de samenstelling voortdurend wisselt. Sociale banden tussen individuen houden vaak jarenlang stand maar tussen mannetjes en vrouwtjes bestaan geen langdurige voortplantingsrelaties. Geslachtsrijp op ♂ 12 - 15 jaar, ♀ 10 - 13 jaar.

Na een draagtijd van 202 - 260 dagen wordt 1 jong geboren. Dat jong wordt gespeend na 30 - 54 maanden. Jonge chimpansees zijn onafhankelijk vanaf 6 jaar.

BEDREIGD

Oorzaken van de bedreiging:

- **Oorlog:** in veel gebieden met kwetsbare diersoorten is er oorlog en onrust. Die oorlogen hebben dikwijls te maken met de rijkdommen van die gebieden (hout, delfstoffen).
- **Houtkap:** hout is kostbaar, zeker tropisch hout van hoge kwaliteit (bijv. teak). Tropische wouden worden overal ter wereld bedreigd door kaalkap.
- **Mijnen:** wij denken bij mijnen altijd aan ondergrondse, nauwelijks zichtbare installaties. Maar in de tropen zijn mijnen dikwijls grote delen van het landschap die helemaal afgegraven worden.
- **Bushmeat:** voor die mijnen en houthakkers moeten er ook wegen aangelegd worden doorheen het woud. Al die houthakkers en mijnwerkers hebben eten nodig. De plaatselijke bevolking joeg vroeger ook op de dieren van het woud om af en toe een stukje vlees te kunnen eten. Dat is geen probleem, want ze zorgden er wel voor dat er nog genoeg dieren overbleven. Maar nu is er veel geld te verdienen met de handel in vlees van wilde dieren, er zijn wegen om ver het bos in te gaan, er zijn wapens die het jagen veel gemakkelijker maken.

EEP

Het EEP wordt gecoördineerd door Kopenhagen zoo (Denemarken).

Het EEP of European Endangered Species Programme is een kweekprogramma voor bedreigde diersoorten, toegepast in Europese dierentuinen die zijn aangesloten bij de Europese vereniging voor dierentuinen en aquaria EAZA (European Association of Zoos and Aquaria). Eén dierentuin coördineert het kweekprogramma.

IUCN-status
BEDREIGD